

Vasarą Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras drauge su ŠMM paskelbė neformaliojo vaikų švietimo projektų konkursą, kurio metu siūlė rašyti projektus mokinių sveikatingumui stiprinti, pilietiškumui ugdyti, sporto bei STEAM sritims. Mūsų mokykla kartu su Akmenės rajono Akmenės gimnazijos bei Šiaulių rajono Gruzdžių gimnazijos mokytojomis parengė STEAM projektą „Nатурlab.Lt“. Iš viso vertinimui buvo pateikti 209 projektai, po pirmo projekto etapo liko 170, o finansavimą gavo tik 35 organizacijos. Jų tarpe ir mūsų projektas, kurio pagrindinis tikslas - edukacinės veiklos, gamtamoksliniai tyrinėjimai Biržų, Akmenės, Šiaulių rajono Gruzdžių apylinkėse.

Pirmasis projekto dalyvių susitikimas vyko rugsėjo 30 d. – spalio 1 d. Akmenės rajono Akmenės gimnazijoje. Mokiniai kartu su mokytojomis R. Zemlickiene ir M.Džėyte-Storberg atliko patyriminį mokymąsi pažymint pasaulinę natūralios aplinkos dieną „Aš gamtoje, gamta manyje“. Patyrimines veiklas dalyviai atliko Akmenės muziejuje, Ventos ir Kamanų rezervatuose. Mokiniai stebėjo drugelių „gimimą“, vėlė sau ar mamai iš vilnos drugelį, kasinėjo fosilijas, dangų glostė Jūrkalnio ir Kamanų apžvalgos bokštuose, lankė S. Daukanto kapą. O jau Kamanų pelkė ilgam liks tiek mokytojų, tiek mokinių atmintyje. Mokiniai rašė žąsies ir gandro plunksna, mokėsi tirti Dabikinės ir Kamanų pelkės vandenį, kalbėti vokiškai, išmatuoti medžių aukštį, paskaičiuoti medžių lapų plotą. O kur dar saulės jėgainės energetika!

Antrasis susitikimas vyko spalio 7-8 d. Nemunėlio Radviliškyje. Visų trijų mokyklų mokiniai kartu su mokytojais susitiko Biržų regioniniame parke, kuriame vyresnioji specialistė I. Tručkinskienė papasakojo apie parko veiklą, pristatė regioninio parko įžymybes, keliavo į pažintinę kelionę po Biržų krašto lankytinas vietas. Lieptu per Širvėnos ežerą, patekome į Astravo dvaro rūmus ir jo parką, aplankėme Karajimiškio kraštovaizdžio draustinį su unikaliomis karstinėmis įgriuvomis, Kirkilų karstinės įgriuvos – karstinius ežerėlius.

Papietavę prie Karvės olos, projekto dalyviai patraukė į Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų (toliau – KASP) Vyčio apygardos 5-osios rinktinės (toliau – Rinktinė) 509 lengvosios pėstininkų kuopos būstinę Biržuose, kurioje, vadovaujami kuopos vado, kapitono Modesto Lapienio, dalyvavo patyriminėse veiklose. Įveikę savanorių parengtas užduotis, mokiniai sužinojo, kas yra atatranka, patys turėjo galimybę išbandyti savo taiklumą šaudydami

į taikinį, apsirengę kario ekipuote, bandė sužinoti, kokį didžiausią greitį galima išvystyti. Susitikimo pabaigoje vadas apdovanojo kiekvieną dalyvį pažymėjimu, liudijančiu, kad kiekvienas susipažino su Lietuvos kariuomene ir žino, kokia yra įdomi ir sunki kariška duona.

Tyrinėjimai tęsėsi Nemunėlio Radviliškio pagrindinėje mokykloje, pasiskirstę į grupes, vadovaujami chemijos mokytojos R. Mauragienės, mokiniai atliko keturis „Rudens spalvų“ eksperimentus: „Spalvų šou“ - pasitelkę grietinėlę, porą lašų įvairių spalvų dažų, įsmeigę ausų krapštuką, suvilgytą indų ploviklyje, gavo nepakartojamą reginį. „Spalvingi balionai“ – naudodami acto ir sodos mišinį, mokiniai pūtė balionus. „Vulkanas“ – pasitelkę amonio dichromatą, sierą, stebėjo išsiveržiantį vulkaną. „Dramblio pastą“ - į peroksidą įlašinę indų ploviklio, pasirinktos spalvos dažų, viską suplakė, o kad reakcija pagreitetų, jaunieji mokslininkai naudojo katalizatorių – šiltame vandenyje ištirpintas mieles.

Po išradingų bandymų, veiklos tęsėsi 4 gamtamokslinėse stotelėse: „Eko daiktai“ - biologijos mokytoja A. Grigienė siūlė tapti kūrybiškais ir nebenaudojamiems daiktams sugalvoti kitokią paskirtį, taip plastiko butelis tapo puikia vaza, sena, nebenaudojama lauko teniso raketė išradingu paveikslu. „Judriojo kvadrato“ stotelėje, kurią organizavo lietuvių kalbos mokytoja V. Vaitaitytė, mokiniai žaidė žaidimą, siekdami iširti metamo kamuolio aukštį. Žaidimas „Vilma“ sulaukė didelio susidomėjimo, dirbdami vienoje komandoje, dalyviai ieškojo numeriukais pažymėtų žodžių, kuriuos turėjo įvardinti rusų ir anglų kalbomis. Ketvirtoje gamtinio tyrinėjimo stotelėje, vadovaujamoje matematikos mokytojos I. Mizarienės, mokiniai, pasitelkę gamtos gėrybes, kūrė koliažus.

Sporto salėje mokyklos savivaldos nariai organizavo komandos formavimo žaidimus, siekdami įrodyti, kad nei vienas mokslinis eksperimentas, tyrinėjimas negali įvykti be darnaus komandinio darbo.

Kitą dieną, mokiniai tęsė mokslinius tyrinėjimus, susipažino su Nemunėlio Radviliškiu. Mokytojas V. Venckūnas organizavo orientacines varžybas, kurių metu mokiniai turėjo rasti žemėlapyje nurodytas stoteles bei atlikti užduotis. Pirmoji vieta – Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo tarnybos teritorija, kurioje mokytojai A. Bagdonavičius ir I. Mizarienė organizavo apklausą iš gamtamokslinės srities. Antroji vieta – miestelio pieno supirkimo punktas, prie kurio mokytojos A. Grigienė ir V. Vaitaitytė siūlė, pasitelkiant uoslę, įvardinti dešimt augalų, pastebėta, kad mokiniams sunkiausia buvo atpažinti pomidoro ir gvazdikėlio kvapus. Trečioje stotelėje, ikimokyklinio skyriaus kieme, mokytojos A. Navalinskienė ir D. Žiulpaitė mokinius ragino apžiūrinti lapus, atpažinti ir įvardinti medžius. Mokytojos džiaugėsi, kad mokiniai pažįsta medžius. Paskutinėje stotelėje, mokytojų S. ir V. Venckūnų poilsiavietėje, laukė mokytoja J. Mulokienė. Čia mokiniai turėjo atspėti, kaip vadinasi bitininkystei reikalingi ir svarbūs darbo įrankiai, sužinojo daug įdomių faktų apie bičių gyvenimą.

Po smagių orientacinių varžybų, įsivertinę veiklas, pasikausę žinių apie supančią aplinką, atsiveikinę su naujais draugais, lauksime gruodžio pirmojo savaitgalio, kuomet susitikime ir įgyvendinsime naujus mokslinius eksperimentus Šiaulių rajono Gruzdžių gimnazijoje.

Projekto koordinatore V. Vaitaitytė